

Er rationalet for public service der stadig?

Børsen den 25 augusti 2022

Danmarks Radio er en af de bedst beskyttede offentlige organisationer i landet. Af alle de større partier er det kun Nye Borgerlige, der har foreslået en fuld privatisering.

I Storbritannien er der derimod heftig debat om, hvordan det hæderkronede BBC skal reformeres.

Debatten, der mangler i Danmark, tager udgangspunkt i, at der ikke længere er et klassisk økonomisk rationale bag offentligt ejerskab af public service medier. Det oprindelige rationale for at have en offentlig organisation, som DR, hvilede på to forhold. For det første var radio og senere tv et såkaldt offentligt gode: En tjeneste, som man ikke kan afholde folk fra at bruge, selvom de ikke betaler, og hvor en ekstra bruger ikke koster ekstra.

For det andet mente mange, at radio- og tv-medier krævede et så stort og unikt apparat, at det gav stordriftsfordele, og dermed gjorde mediet til et 'naturligt monopol'. Derudover var der et begrænset antal frekvenser, som man skulle fordele på medierne. Som professor Philip Booth understregede i et studie for to år siden, er problemet for DR, BBC og andre gamle, offentlige medier, at de teknologisk-økonomiske argumenter for, at de skal være offentlige, ganske enkelt ikke passer på moderne samfund.

Nutidig teknologi - særligt streamingtjenester og andre internetbaserede løsninger - gør, at der ingen stordriftsfordele er, at der ikke længere er et begrænset spektrum, og at man kan afvise brugere, der ikke betaler. Fra en økonomisk vinkel er den type medietjenester som DR og TV2 leverer, ganske enkelt ikke længere offentlige goder - de er blevet klubgoder.

De eneste argumenter, der er tilbage, handler om, at offentlige medier skaber såkaldte positive eksternaliteter: At de angiveligt skaber 'sammenhængskraft', styrker kulturen og uddanner befolkningen. Disse argumenter, som et statsligt nedsat public service udvalg postulerede i 2016, hviler på meget usikre antagelser.

DR skaber næppe sammenhængskraft med programmer, som ingen ser, eller uddanner nogen med melodigrandprix. I takt med at lyttere og seere vælger at høre og se noget andet end de offentlige medier, forsvinder basis for disse argumenter. Selv i bedste fald er der under alle omstændigheder ingen forskningsmæssig opbakning bag, at de skulle være virkelige, og at medierne skulle opnå nogen af de påståede samfundsmæssige eksternaliteter.

Det burde være tankevækkende, at staten finansierer en organisation med udgifter, der nærmer sig 4 mia. kr., hvor de påståede gevinster enten er rent fiktive eller nogen, tiden er løbet fra.

Oveni kommer støtte til regionale kanaler og en implicit støtte i, at DR og TV2 får lov til at skævvride mediemarkedet. Udover rent paternalistiske idéer om, at politikere ved bedre, hvad folk burde høre og se, er der ikke længere argumenter for offentligt finansierede medier.

Christian Bjørnskov